

Gummibåtar & RIB

SPECIAL

Dr. Bombard med sin gummibåt "Trottsaren" i vilken han tillbringade 65 dygn på Atlanten i sitt överlevnadsexperiment.

Skandinaviska Gummibåtsklubben

(Scandinavian Inflatable Boat Association)

<http://hem.passagen.se/sgkrib>

Frivilligt skeppsbruten

De flesta som sysslar med gummibåtar vet säkert att det finns ett fabrikat som heter Bombard. Men hur många vet egentligen vad Dr Alain Bombard gjorde för mänskligheten, framförallt då för de som drabbades av förlisning på havet. Det hela började när Dr Bombard hade juren på sitt sjukhus.

Här följer ett sammandrag av boken "Frivilligt skeppsbruten". En bok som verkligen är läsvärd och visar en man som verkligen inte gav upp trots mycket motstånd från myndigheter och annat håll.

Vår tids kanske största äventyr är den unge läkaren och forskaren Alain Bombards färd över Atlanten ensam i en liten gummibåt utan skydd mot sjö och vind. Han tillbringade **65 dygn i kamp mot elementen utan proviant och utan medhavt dricksvatten**. Och han överlevde. Dr Bombards färd, som blev en unik hjältebragd, tillkom för att bevisa en vetenskaplig teori.

Han ville visa att skeppsbrutna kan överleva även om hjälpen låter vänta på sig och även om det saknas proviant, och efter ett noggrant vetenskapligt förarbete startade han sin fantastiska resa från den afrikanska västkusten mot de västindiska öarna.

Boulogne-sur-Mer, en vårmorgon 1951

Jag sov ännu på mitt tjänsterum på sjukhuset när det ringde i telefonen.

- Träffas jourhavande?
- Det är jag.
- Vi har ett skeppsbrott här ute vid Carnot.

- Jag kommer på ögonblicket. Jag anade inte olyckans omfång men klädde mig så fort jag kunde och störtade iväg till "Olycksfall". Där var ingen kom-

men ännu. Men portvakten berättade om en trållare "Notre-dame-de-Peyragues" från den lilla badorten Equihem, som tappat kursen i dimman. Den hade stött på skyddsvallen mot havet, ute vid Carnot.

Det var kallt i luften men havet var lugnt. Jag oroade mig inte över hövan. Vallen bildar ett slags utanverk till den lilla hamnen. Den är rätt så svår vid hård vind. Men nu var havet lugnt och då brukar

den inte vara farlig att ta sig uppför. Det finns till och med trappor utåt havet med 20 meters mellanrum.

Ett signalhorn skrällde i natten. Ambulansen kom körande. Dörarna slogs upp. Jag klev fram, inte helt omedveten om min egen betydelse.

Synen som mötte mig glömmar jag aldrig. 43 män, staplade på varandra med ansikten som förvridna

Alla originalbilderna är naturligtvis i svartvit. I SGK:s stark komprimerade information om Dr Bombards äventyr är alla bilderna digitalt färglagda för att förhoppningsvis ge ett bättre intryck av hur det såg ut.

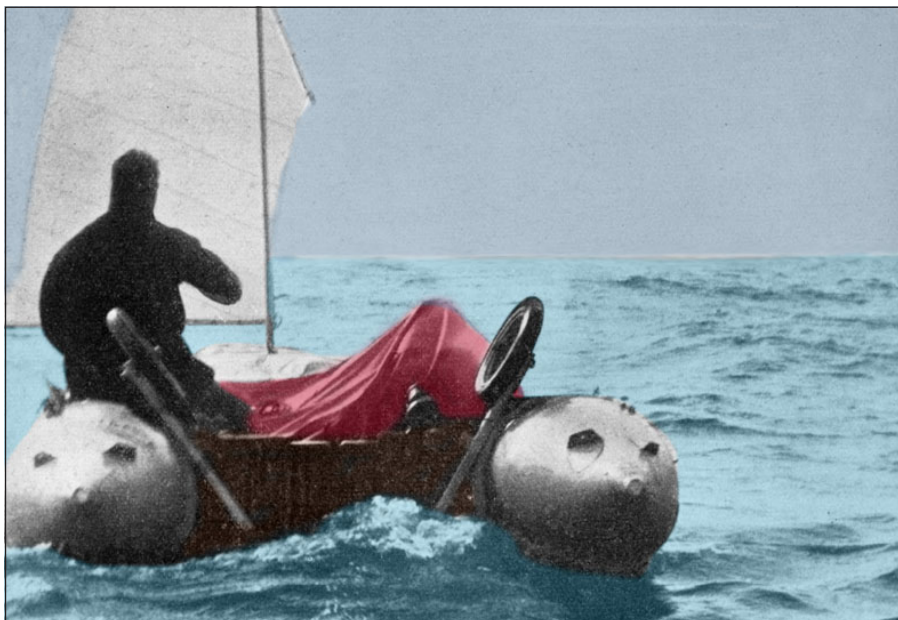
sprattelgubbars. Alla barfota, men med livbälten på.

Trots alla våra ansträngningar den natten kunde ingen återföras till livet. Några sekunders ödesdigra misstag resulterade i 43 döda och 78 faderlösa.

Jag tror att det var den natten som jag först riktigt på allvar blev medveten om de skeppsbrutnas hemska öde. Det var nu det lilla fröet såddes, som senare skulle resultera i expeditionen med "L'Hérétique".

Skeppsbruten! Ordet blev för mig en sammanfattning av allt mänskligt elände, av förtvivlan, hunger och tröst.

Boulogne förlorar årligen mellan 100 och 150 av sina söner på havet. Jag fick veta att 200 000 människor omkommer på det viset varje år, i fredstid. Om en fjärdedel överlever sina skeppsbrott dör de ändå strax efteråt under fruktansvärda plågor.

Avfärd över Atlanten

Jag hade redan sedan länge intresserat mig för den mänskliga organismens maximala motståndskraft mot umbäranden. Jag hade kommit till övertygelsen att individen stundom kunde överleva

långt bortom de gränser som fysiologin vanligtvis medger. Jag hade studerat deporterade, fångar och undernärda befolkningar. Enligt regeln vid läkarutbildning att all vetenskap förblir död så länge dess rön inte omsattes i praktiken, hade jag ofta under allt teoretiskt sökande frågat mig själv vad det hela skulle tjäna till. De skeppsbrutnas problem sällade sig nu till alla de andra. Detta problem innebär att de yttre förhållandena inte som i fångarnas fall, berodde på mänskliga nycker och infall mot vilka man ingenting förmår eller som hungersnöd i Indien på en plötslig torka. Deras öde fullbordas i en naturlig miljö, som visserligen är fylld av faror men dock rik på vad som behövs för att överleva eller åtminstone överleva tills hjälp hinner komma eller man närmar sig land. Det finns 200 gånger mer liv i en kubikmeter vatten, än i samma mängd jord.

Havet utgör förvisso en ständig fara för den skeppsbrutne. Men det är inte fientligt och framför allt, det är inte sterilt. Att besegra fruktan och skaffa sig föda borde inte vålla oöverstigliga svårigheter. Det var där jag startade.

Dr Bombards testtur på medelhavet med sin kompis.

För den mänskliga organismens del och dess möjligheter att överleva i denna delvis fientliga, delvis hjälpsamma miljö, hade jag under långa studier av berömda "långlivade" fall funnit att vetenskapsmännen gärna ville glömma en faktor: själstyrkan och dess inverkan på kroppens reaktioner, som bevisats av Gandhis perioder av fasta eller av historien om kapten Bligh som under 40 dagar på havet med livsmedel endast för 8 hölls vid liv av hatet mot sin besättning, som gjort myteri och övergivit honom i öppen båt mitt ute på havet, eller av Scotts och Amundsens nordpolsfärder. Här förelåg ett missförstånd. Det duger inte att säga; "Under de eller de yttre förhållandena kan människan överleva", utan i stället, för att använda ett älsklingsyttryck hos matematikerna: "Under i övrigt förändrade villkor (vilket avser karaktärens roll och härmed menar jag modet, hoppet att leva) är det möjligt överleva under de eller de yttre förhållandena.

Det är tid för avfärd på det stora äventyret över Atlanten.

Jag återvände till statistiken. 50 000 människor dör årligen i räddningsbåtar på öppna havet. Skall man inte kunna göra någonting för att söka rädda dem?

Jag fick inte mycket hopp i historiska skildringar som jag nu börjat plöja igenom.

Fregatten "La Médusé" (Maneten) gick under den 2 juli 1816 efter att ha stött på en sandbank 180 km utanför afrikanska kusten. 149 personer, passagerare, soldater och

Dr Bombard försöker installera den radio han fick möjlighet att ta med på atlantturen. Det visade sig dock att radion inte fungerade som den skulle. På den tiden var inte radioapparaterna gjorda så att de kunde klara de påfrestningar som det är i en liten öppen båt och i ett salt klimat.

officerare klamrade sig fast på en provisorisk flotte, som bogserades av en slup. Men förtöjningen brast under mystiska omständigheter. Flotten drev ut i Atlanten. De skeppsbrutna hade 6 fat vin och 2 fat med sötvatten ombord. Flotten anträffades redan efter 12 dagar. Men det fanns då bara 15 överlevande ombord. 10 av dem var döende och dog innan man ens hunnit få dem under vård.

Den 14 april 1912 gick atlantångaren "Titanic" på ett isberg. Den sjönk på några timmar. När de första hjälpfartygen började komma 3 timmar efter det fartyget sjunkit fanns det redan döda och vansinniga i räddningsbåtarna. Betecknande var att inget barn under 10 år hörde till dem som fått betala paniken med vansinne och vansinnet med döden. Barnen behöll sitt förnuft.

Exemplen bekräftade mina teorier om moralens avgörande betydelse. Om 90 % av offren dör redan inom 3 dagar efter ett skeppsbrott måste någonting vara gale. Man dör inte på så kort tid av hunger eller törst.

När ett fartyg går under tror människan ombord att universum störtar samman. Bara för att hon förlorat några plankor under fötterna förlorar hon också allt förnuft

Dr Bombard skär upp fisk. Här tillsammans med sin kompis som var med på testresan i Medelhavet, men som sedan inte följde med på atlantturen.

och all tilltro. Den som i det läget hittar en räddningsbåt är därmed inte räddad. Hon förblir apatisk, uppfylld av sin olycka - och har därmed i praktiken redan slutat att leva.

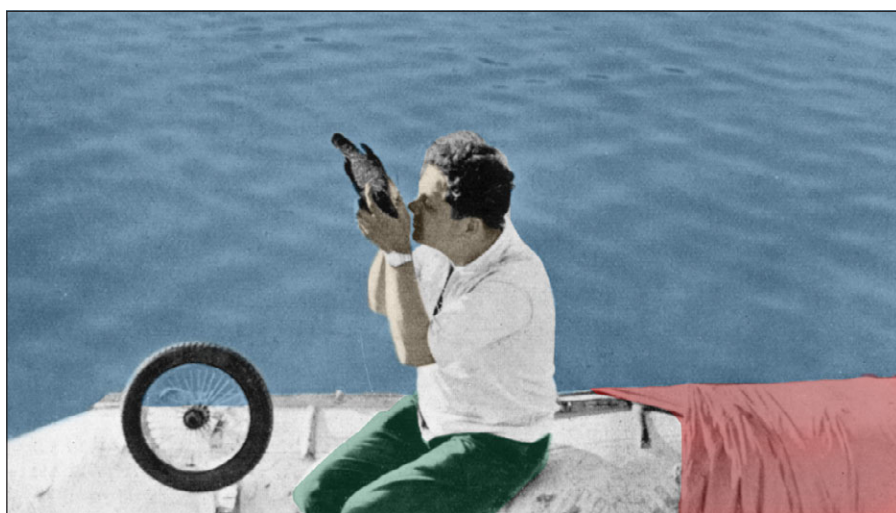
Fångad av natten, genomskyld av vatten och vind, skrämmd av djupen under sig, av ovissheten och stillheten, behöver människan inte mer än 3 dagar på att förintas.

Ni historiens skeppsbrutna, jag känner er hemlighet! Ni dog inte av havet och dess vågor eller av

hunger och törst och dess kval. Kastade hit och dit under måsar-nas skrin dog ni i skräck och självömkan.

Så växte den stora vissheten inom mig: skeppsbrutna dör ofta långt innan de fysiologiska och psykologiska förhållandena i sig själv blivit dödande.

Hur skulle man kunna besegra skräck och förtvivlan, som är en långt effektivare och snabbare mördare än vilken fysisk faktor det än må vara?

Dr Bombard dricker fisksaft.

Fakta:

Titel:	<i>Alain Bombard Frivilligt skeppsbruten.</i>
Förlag:	<i>Bonniers, 1953</i>
Originaltitel:	<i>Naufrage volontaire.</i>
Översättning:	<i>Svante Löfgren.</i>
Tryckeri:	<i>Albert Bonniers boktryckeri 1953.</i>
Omslag:	<i>Roland Svensson.</i>
Bilder:	<i>Originalbokens bilder är i svartvitt. I detta sammandrag är alla bilder digitalt färglagda.</i>
Färgläggning:	<i>Fred Lundberg</i>

Fisksort	Vatten	Äggvite- ämnen	Fett- ämnen
Guldmakrill	77-78	17-20	1-3
Sardin	78	16-21	2-12
Ansjovis	76	22	1
Havsabbore	77-79	18-19	0,5-2,5
Makrill	68-74	17-23	5-8
Tonfisk	58	27	13
Fiskägg	48-78	11-45	1-16
Rocka	76-82	18-24	0,1-1,6
Kammussla	68	15	16
Havsbraxen	78	18	0,35

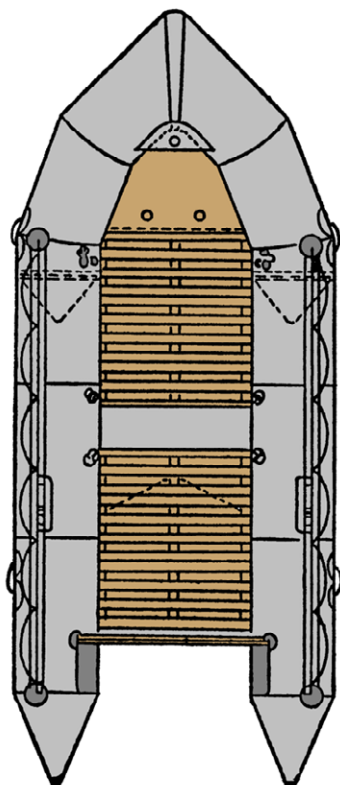
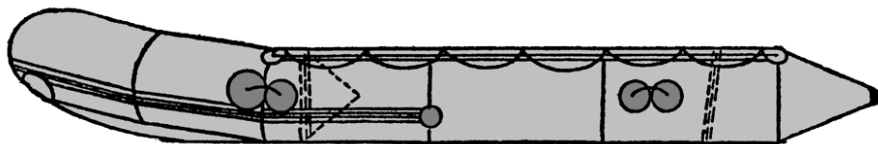
Sammansättning av havsvatten per 100 gram

NaCl	27,3 g
MgCl ₂	3,4 g
MgSO ₄	2,0 g
CaSO ₄	1,3 g
KCl	0,6 g
CaCO ₃	0,1 g
H ₂ O	65,3 g

Tabellerna här visar vad Dr. Bombard kom fram till när det gäller näringsinnehållet i fisk och vatten.

Dr. Bombard i sitt laboratorium med bland annat den fruktpress som han använde för att pressa fisksaft från fiskar för att få den vätska i kroppen som han behövde.

Special om gummibåtens historia från år 880 f. Kr till dagens moderna RIB. Massor av historiska bilder och intressant text. Inte minst om Sverige som var mycket långt framme redan på 1930-talet med uppblåsbara båtar

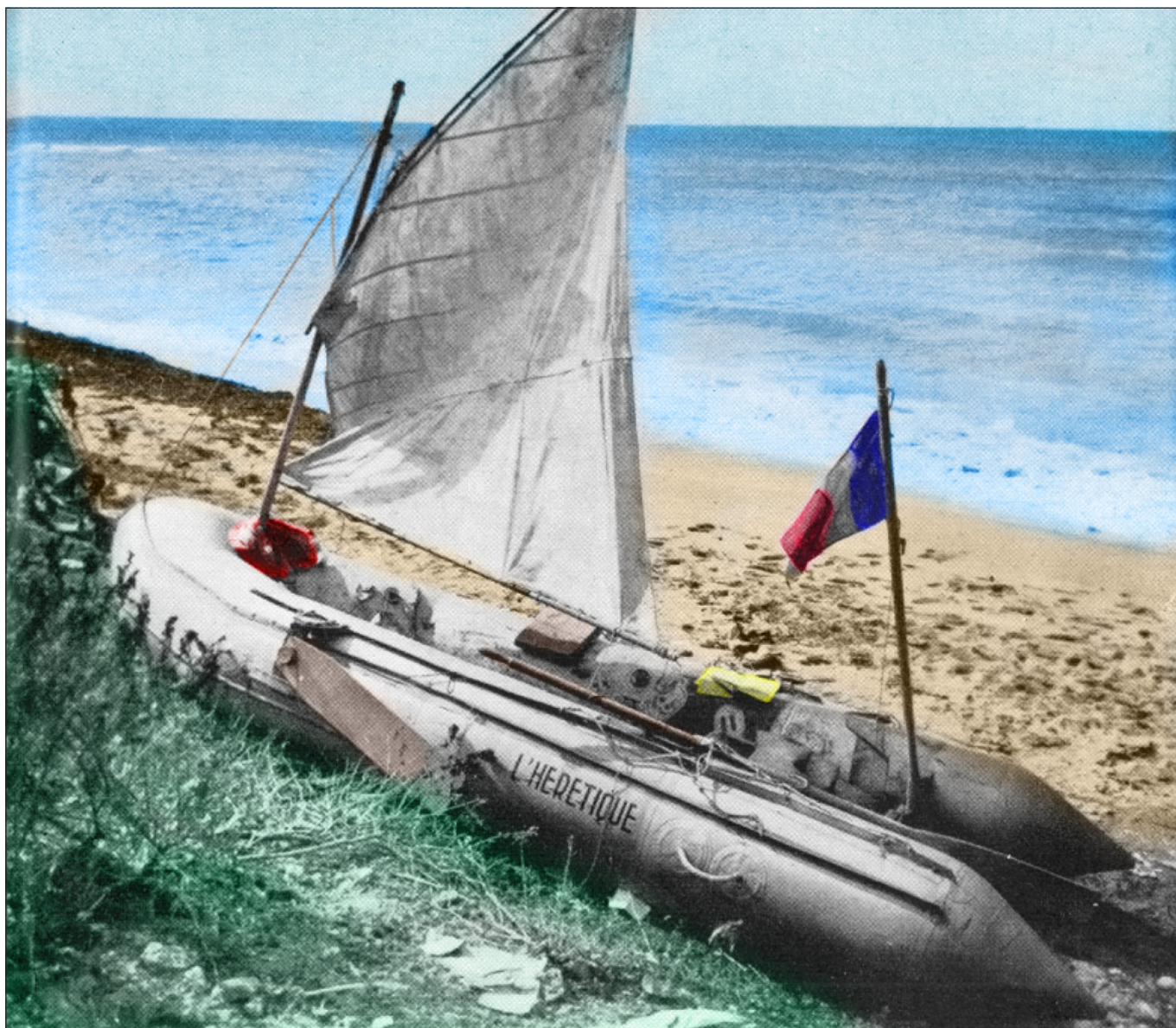
"L'Hérétique (Trottsaren)

Längd:	4,65 m
Bredd:	1,90 m
Inv. bredd:	0,90 m
Tuber Ø	50 cm
Luftpump:	1 st
Durk:	Ribbotten
Akterspegel:	Trä
Mast:	Trä
Segel:	3 m ²
Sidosvärd:	2 st
Kapell:	regn/vindskydd
Styråra:	Trä

Jollen var även försedd med en tunn träskiva till fördäck och en sats sjösättningshjul.

Med på färden fanns även en plomberad låda med nödproviant i händelse att experimentet inte skulle lyckas – plomberingen bröts aldrig.

Stillbilds- och filmkamera, anteckningsbok, sextant, rundradio, ficklampa och en topplanterna. Klädseln bestod av helt vanliga kläder.

Dr. Bombards gummibåt, L'Herétique (Trottsaren)

Bombard Comando C4 är det närmaste vi kan komma den båt Dr. Bombard använde men i modernt snitt.

Special utgiven av Skandinaviska Gummibåtsklubben
Råd, tips, service och underhåll
av gummibåtar och RIB. Innehåller
över 170 bilder och illustrationer
på 20 faktaspäckade sidor,
allt i färg.

Kan man tro att dessa tre bilder avporträtterar samme man? Ja – detta är Dr Bombard under tre olika stadier i hans liv på och efter atlantturen.

Den första tiden på havet

Lite senare

Dr Bombard tillbaka hos sin fru Ginnette

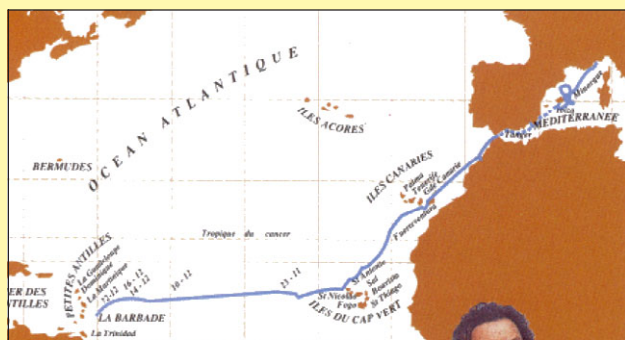
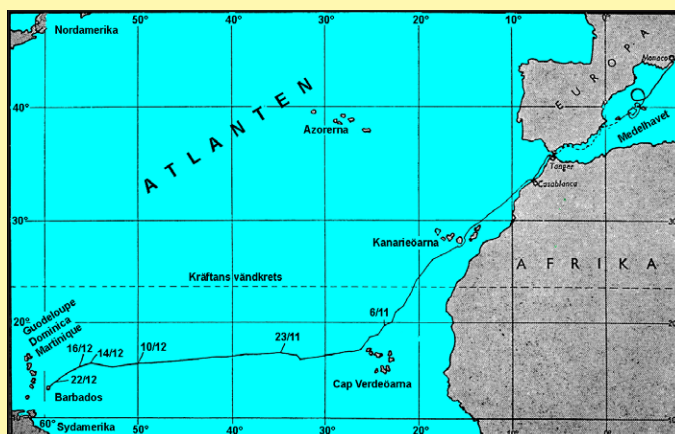

Bild på en lite senare Dr. Bombard och en nyare karta. Hämtat från produktinformationen om Bombard gummibåtar. Rutten var en 65 dygns lång kamp mot elementen utan proviant och utan medhavt dricksvatten.

Karta från originalboken på Dr. Bombards rutt.

Skandinaviska Gummibåtsklubben
Gammalstorp, Falkvägen 8
SE-s42 95 Hörby
Sverige
Tel Int: +46 41 59 41 84
Tel Nat: 0415-941 84

Sammandraget av "Frivilligt skeppsbruten" är gjort av Skandinaviska Gummibåtsklubben. En ideell förening för användandet av gummibåtar och RIB.